

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

Одеса • ОНМедУ • 2026

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

в. о. ректора, член-кореспондент НАМН України,
професор Станіслав ШНАЙДЕР

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА
професор Людмила ВЕНГЕР
професор Алла ВОЛЯНСЬКА
професор Олег ГЕРАСИМЕНКО
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Ніна МАЦЕГОРА
професор Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ
професор Олена СТАРЕЦЬ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА
доцент Катерина НІТОЧКО

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини для С91 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня [Електронне видання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Одеса, 23–24 квітня 2026 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2026. — 132 с.
ISBN 978-966-443-142-9

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здобувачів другого (магістерського) рівня освіти наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

ВПЛИВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ НА СЕРЦЕВО-СУДИННИЙ АПАРАТ, ЙОГО НАСЛІДКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я КАРДІОВАСКУЛЯРНОЇ СИСТЕМИ

Пожарова Анна, Кассич Дар'я

Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна

За даними Всесвітньої організація охорони здоров'я, хвороби серцево-судинної системи залишаються серед основних причин смертності населення, а в умовах воєнного стану, що супроводжується хронічним стресом, ризик даних захворювань суттєво збільшується. Саме тому заходи щодо моніторингу стану населення та розробка методів підтримання кардіоваскулярного гомеостазу є критично важливими для громадян нашої країни.

Ця робота має на меті проаналізувати фізіологічні механізми впливу хронічного стресу на серцево-судинний апарат та з'ясувати негативні наслідки для здоров'я людини.

Хронічний психологічний стрес асоційований із розвитком та прогресуванням серцево-судинних захворювань [1]. Він є потужним тригером функціональних і структурних змін кардіоваскулярної системи, дія якого реалізується двома основними шляхами: це вісь гіпоталамо-гіпофізарно-надниркових залоз та симпатична нервова система.

Так, під впливом стресора активується гіпоталамо-гіпофізарно-наднирковозалозна вісь, яка запускає каскад реакцій, що призводить до виділення у паравентрикулярному ядрі гіпоталамуса кортикотропін-релізінг-гормона (КРГ). КРГ стимулює аденогіпофіз, який виділяє в кров адренкортикотропний гормон (АКТГ, кортикотропін), що, в свою чергу, призводить до секреції кортизолу корою надниркових залоз. Натомість, підвищений рівень кортизолу сприяє активації симпатичної нервової системи, внаслідок чого підвищується артеріальний тиск, з'являються гіперглікемія і гормональний дисбаланс. Відомо, що психоемоційний стрес, пов'язаний із підвищенням рівня кортизолу та прозапальних цитокінів, відіграє ключову роль у формуванні кардіоваскулярної патології [2]. Також наявність «гормонів стресу» викликає ендотеліальну дисфункцію, оксидативний стрес та порушення судинної реактивності, тим самим сприяючи розвитку атеросклерозу [3]. Крім того, пов'язані зі стресом зміни в ліпідному метаболізмі також сприяють дисліпідемії і загострюють серцево-судинні захворювання.

Утім тривала стимуляція симпато-адреналової системи викликає хронічну симпатичну гіперак-

тивність, що призводить до шкідливого серцево-судинного ремоделювання та різних розладів. Наприклад, хронічне підвищення рівня катехоламінів призводить до стійкої вазоконстрикції гладком'язових клітин судин, що викликає до підвищення системного судинного опору та гіпертензію. Надмірний рівень адреналіну може спричинити перевантаження кардіоміоцитів кальцієм, що призводить до стрес-індукованої кардіоміопатії (Такоцубо). β -адренергічна стимуляція може призвести до гіпертрофії кардіоміоцитів, посилення фіброзу та відкладення колагену, що, в свою чергу, призводить до гіпертрофії лівого шлуночка. Відповідно, адренергічна стимуляція, прискорюючи прогресування серцевої недостатності, викликає апоптоз кардіоміоцитів та ушкоджує клітини міокарда, що в кінцевому результаті може призвести до нестабільної реполяризації серця, яка сприяє розвитку аритмій. Отже, зрозуміло, що тривалий психосоціальний стрес є незалежним фактором ризику ішемічної хвороби серця та пов'язаний із підвищеним ризиком повторних кардіальних подій [2]. Стрес-індуковане запалення та імунна активація сприяють розвитку атеросклерозу та серцево-судинних ускладнень [3].

Підсумовуючи, можна погодитися з тим, що хронічний стрес модулює нейрогуморальні механізми регуляції серцево-судинної системи, підвищуючи ризик артеріальної гіпертензії та аритмій [4]. Він є одним із провідних факторів ризику розвитку серцево-судинних захворювань. В умовах воєнного стану на території нашої країни та, власне, бойових дій безперервно активуються стрес-реакції тривалого характеру, що спричиняє порушення регуляції серцево-судинної системи. Тому наразі постає актуальне питання пошуку нових способів профілактики стрес-індукованих серцево-судинних патологій у людей, що перебувають під тиском війни.

Література

1. Golbidi S, Frisbee JC, Laher I. Chronic stress impacts the cardiovascular system: animal models and clinical outcomes. *Am J Physiol Heart Circ Physiol.* 2015;308(12):H1476–H1498.
2. Steptoe A, Kivimäki M. Stress and cardiovascular disease. *Nat Rev Cardiol.* 2012;9(6):360–370.
3. Black PH, Garbutt LD. Stress, inflammation and cardiovascular disease. *J Psychosom Res.* 2002;52(1):1–23.
4. Yakovleva LM, Petiunin PO. Neurohumoral mechanisms of cardiovascular regulation under chronic stress conditions. *Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Medicine.* 2025.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК INDEX

- Алексеев Владислав 45, 93
Аппак Олександра 3, 14
Арабаджи Дмитро 21, 31
Атакішієв Єлван
Елман огли 103
- Балануца Ольга 45
Басалюк Олександра 4
Березюк Яна 72
Бистриця Едуард 73
Білан Марія 73
Білоусова Софія 111
Бондаренко Михайло 74
Борисов Володимир 4
Борщ Діана 55, 111
Будилко Світлана 22
- Вакуленко Аліна 68
Варламова Тетяна 14, 15
Вастьянова Лада 23
Ветєва Вікторія 46
Велікова Марія 95, 101
Вовчик Алла 102
Волошина Каріна 5
- Гангурян Ілля 23
Гарновді Катерина-Лілія 33
Гевко Катерина 75
Гіносян Нарек 106
Глібко Вікторія 75, 87
Гребньова Кира 90
Гресько Ірина 54
Гудь Агнеса 12
Гулям Лала 90
Гурська Юлія 76
- Данильчук Єлизавета 6
Дембицька Анастасія 24
Дибалін Ігор 36
Дикун Георгій 24
Димитрашко Іван 76
Добровольська Анастасія 37
Донцов Роман 52
Доскочинська Вікторія 38
Дроженко Марія 96
- Еберле Данило 39
- Жекова Влада 40
Жумайло Валерія 97
Жуньоко Олександр 47
- Захаров Митридат 47
Золотухіна Катерина 106
- Іванова Софія 12, 92, 97
Ігнатєва Анна 69, 114
Ісмаїлова Маріанна 25
- Казани Данііл 104
Каріх Валерія 94
Кассич Дар'я 29
Кіраль Анастасія 34
Кіриєнко Анастасія 77
Климанова Олена 98
Коваленко Єлизавета 20
Коваль Анна 78
Когаєва Луїза 40
Козак Анна 47, 48
Козак Роман 102
Козловська Ірина 114
Комарницька Єлизавета 106
Комарницька Христина 34
Корейша Марія 41
Кравцова Софія 7
Крайцер Ігор 20
Крамар Анна 79
Крантова Марія 94
Крикун Софія 55, 56
Крисюкевич Олег 79
Кришина Артем 69
Кузьмін Ярослав 48
Куликова Олександра 26
- Левіна Олена 23, 49
Листрова Валерія 13
Литвиненко Анастасія 57, 84
Лівандовська Єлизавета 113
Лозоватська Вероніка 42
Льода Вероніка 109
- Магас Катерина 70
Мадяр Микола 34, 36
Майданець Олександра 69
Малайко Сергій 114
Малишева Анастасія 50
Мандражи Олена 51
Матюшенко Софія 6, 16
Машківська Софія 101
Меняйлік Ксенія 42
Мийня Мілана 80, 99
Міндак Анастасія 118
Мовчан Марія 27
Моргун Анна 83
Моргунова Єлизавета 101
Мунтяну Анастасія 80
Мякішев Олег 58, 59
- Наніш Ігор 60
Непряхіна Софія 110
Нігрецкул Віталій 7
Нікуліна Марія 20
Ніц Поліна 23
- Оболенський Олексій 107
Обуховська Аміна 109
Оверчук Аліна 51, 101
Овчарова Анастасія 99, 115
Онуфрійчук Дар'я 70
Орловська Ліна 61
Осмоловська Ірина 81
Остапенко Олексій 17
- Парфентєв Богдан 27
Парфентєва Руслана 27
Пастухов Олександр 82
Пелехович Єлизавета 32
Пеліван Христина 52, 61, 62
Перелигіна Єва 83
Періжок Надія 28
Перчик Анастасія 62, 86
Пилипенко Дмитро 63, 64
Пілгович Єва 103
Піньковський Михайло 104
Пожарова Анна 29
Поп Тетяна 35